

2. ФЕСТИВАЛСКИ ФОРУМ ЗА РАЗВОЈОТ НА КРЕАТИВНИТЕ ИНДУСТРИИ ВО МАКЕДОНИЈА - 7.СКОПЈЕ КРЕАТИВА 2018 (7 ПАТИ ДО КРЕАТИВНОСТ/7 TIMES 2 CREATIVITY), 12 МАЈ 2018, КИНО ФРОСИНА - МЛАДИНСКИ КУЛТУРЕН ЦЕНТАР, СКОПЈЕ (13ч – 14.30ч)

Организатори: Фестивал Скопје креатива 2018 / ЈУ Конгресен центар Александар Македонски, Скопје. **Покровител:** Град Скопје. **Локација:** Кино Фросина - МКЦ Скопје. **Термин:** 12 мај 2018 (сабота). **Модератор:** Нина Николиќ, претприемач. **Времетраење на целиот форум:** 90 минути (13.00-14.30). **Времетраење на едно излагање во сесија:** 3 минутен пичинг/ 3 минутно претставување. **Официјален јазик на Форумот:** Македонски

Целта на вториот фестивалски форум за развој на креативните индустрии е поврзување на сите сектори и професии кои тематски влегуваат во фокусот на креативните индустрии. Во креативни индустрии влегуваат: современ дизајн (продукт, индустриски, графички, моден дизајн ...); традиционална и современа архитектура/ентериер (мебел дизајн); занаети (традиционални и современи методи); новите медиуми: видео филм, анимација, видео игри, ТВ, радио, фотографија; ИТ сектор: веб-дизајн, дизајн на софтвери, вештачка интелигенција ...; образование и издаваштво; културното нематеријално и материјално наследство во музеите, галериите, библиотеките, локалитетите; креативен ПР, маркетинг и менаџмент; културен туризам. Фестивалскиот форум поврзува, квалитетно и наменски, ја збогатува својата дата-база и овозможува професионалците да се сретнат, настапат и претстават, да се запознаат меѓусебе преку сопствената работата и креативност; притоа да ги почувствуваат, опипаат и препознаат сите можности за нови содржински спојки и меѓусебни колаборативни интерсекции. Креативните индустрии претставуваат инспирација од искуствата на минатото, трансформирани во современи содржини и медиуми. Заедно се поврзуваме, заедно решаваме проблеми за поквалитетно секојдневије. Учесниците на овој форум ги претставуваат своите последни (најнови) проектни достигнувања и фазата на својот развој и придонес.

Распоред:

13.00-13.05, Кратко отворање (Иванка Апостолова)

13.05-13.10, Претставување на модераторот (Нина Николиќ)

13.10-13.25, Прва сесија (Прототипи во дизајнот и уметноста)

1. Проект: *Еко книга*, илустрирана книга за деца со семиња (Визарт).

2. Проект: *Леа Смеа*, тактилна сликовница за деца (Факултет за арт и дизајн, Европски универзитет, Скопје), Јана Манева – Чупоска (коавтор).

3. Проект: *Бирокуратски лавиринти (_scasy)*, рачно изработена книга (Иван Ивановски, Билјана Димитрова).

4. Проект: *Мамка*, проект дизајн (Марија Милошевска, ДОМИНИУМ).

5. Проект: *S.O.S Брутализам*, накит (Vienoology).

13.25-13.35, Втора сесија (Хабови, стартапи, колаборативни простори)

1. Creative Hub Skopje (Филип Манојловски).

2. Modular.mk, Онлајн креативна заедница и продажни галерии (Нина Нинеска).

3. Sozdadi.com, Онлајн платформа (Илина Вељановска).

13.35-13.45, Трета сесија (Иновации, инвенции)

1. Проект: Прототип - *Фабрикувани елементи од лесен еко бетон* (Ведралит Еко Дом).

2. Проект: *Мебел од отпадно железо* (Андреј Миновски).

3. Народна техника – Скопје (Звонко Петровски).

13.45-13.55, Четврта сесија (Културен туризам)

1. ИКОМОС МК (Лазар Шуманов).

2. Агенција за развој на туризмот во Македонија (Љупчо Јаневски).

3. ХАЕМУС Македонија (Василка Димитровска).

13.55-14.00, Петта сесија (Фондови и фондации)

1. Фонд за иновации и технолошки развој на РМ (Катарина Кречева).

2. Јес фондација (Софија Цали Кузманова).

3. Center for Research and Policy Making (Златко Симоновски).

14.00-14.30, Отворена Q&A сесија со сите учесници

(Освежување и меѓусебно запознавање)

ПОВЕЌЕ ЗА УЧЕСНИЦИТЕ НА ФОРУМОТ И МОДЕРАТОРОТ:

Модератор: Нина Николиќ (Скопје) е млада жена претприемач. Таа е основач на СтарАп Селфи (стручен блог), и зад себе има динамично и инспиративно проектно искуство како новинар, пр, истражувач, проектен менаџер во организации, на проекти како што се ЕУ Инфо Центар-Скопје, Канцеларијата на ООН Скопје, СтартАп Скаут-Инвенторс.еу, ОдТебеЗависи, БитДев за Брејнстерс, Грлс ин ТечМедиа, менаџер за Свисс ЕП и друго.

Прва сесија (Прототипи во дизајнот и уметноста):

1.ЕКО-КНИГА. ВИЗАРТ. Јасмина Главинче (авторка, дизајнер и илустратор). Соработници: Филип Димкоски (поет), Ненад Ѓорѓиевски Тонкин (ликовен уметник), Магдалена Филипова (дизајнер на накит). Илустрирана книга за деца. Во себе содржи хартиени форми со семиња кои децата треба да ги засадат. Книгата е изработена од 100% рачно изработена рециклирана хартија, хартиени форми кои во себе содржат семиња. Ако се засадат и полеваат, од нив ќе изникнат цвеќиња и зачини.

2.ЛЕА СМЕА (тактилна сликовница). Европски универзитет-Скопје, Факултет за арт и дизајн, автори: доц. м-р Маја Ѓуреска и проф. д-р Јана Манева –Чупоска; соработници/студенти од Катедрата за моден и графички дизајн: Марија Настеска, Снежана Давиткова и Ана Петрова. ЛЕА СМЕА претставува сликовница за деца на возраст од 3 до 6 години. Овој производ е од едукативен и интерактивен карактер и на децата им овозможува стимулација на сетилата и тактилно учење. Читањето на книги на бебињата не е само начин да се поттикне љубов кон книги од детството, туку и важен начин за развој на детскиот речник и говор. Визуелното стимулирање на децата преку илустрирана литература придонесува за развој на имагинацијата и креативноста кај детето. Тактилното учење и допирот се од суштинско значење за развој на физичките способности на детето, когнитивните и јазичните вештини, и социјалниот и емоционалниот развој. Допирот не е само императив за краткорочно напредување со сензорни искуства кај доенчето и во раното детство, туку и за долгорочен развој на детето.

3. Бирокартски лавиринти (_ crasy). Автор: Иван Ивановски, уметник/аниматор, соработник: Билјана Димитрова, работилница за сито печат – Партизанска штампа. Рачно направена книга со визуелен наратив, изработена на сито печат во 20 примероци, во која се претставени македонските бирокартски мистери.

4. #МакедонскаМушичка–МАМКА (проект-дизајн). Автор: Марија Милошевска (етнолог и дизајнер), ДОМИНИУМ КУЛТУРНО ЈАДРО. Соработници: Катерина Ѓероска (технолог/инженер/професор), Емилија Лазаревска (графичар/виш конзерватор на икони). #МакедонскаМушичка –МАМКА е серија на дизајнирани производи кои се фокусираат на историското и културното богатство на Република Македонија и за промотивни цели го користат фактот за првото пишано сведоштво за постоење на рибарска мушичка што потекнува од овие простори. МАМКА претставува иновативен пристап во развојот на креативните индустрии преку спојот на традиционалното со современото, односно историјата и индустријата.

5. СОС Брутализам (накит од сребро и бетон). Vienoology, Весна Кондева (архитект), Адела Келеџија (балетски играч), Јосип Мирдита (занаџчија). Во чекор со светскиот тренд, македонските архитекти во 60-тите и 70-тите ги создаваат, можеби, најквалитетните архитектонски дела кои влегуваат во светската историја. Токму од тука произлегува и приказната за изработка на сребрен накит инспириран од брутализмот, кој на еден симболичен начин се обидува да ги претстави карактеристичните геометриски форми, површинските детали, играта со празно и полно, како и скулптуралноста преточена во нејзината симплифицирана форма.

Втора сесија (Хабови, стартапи, колаборативни простори):

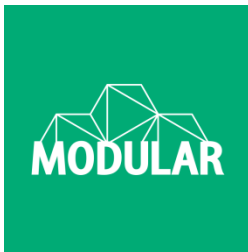
1. Со Creative Hub до здружена дизајнерска заедница

Како до пообучени дизајнери, со подобри способности кои сè повеќе се бараат на светскиот пазар? Бидете дел од презентацијата на Creative Hub, каде Филип Манојловски ќе зборува како секој може преку своето образование да си ги открие и подобри своите таленти.
Презентер: Филип Манојловски (COO, Creative Hub)

2. Исполни го животот со вредности (уметност, дизајн, зедница, продавница)

Платформата Модулар е наменета за современата македонска продукција на дизајн и уметност. Нина Нинеска ќе ги претстави последните понуди на оваа корисна, дигитална платформа. Презентер: Нина Нинеска (основач на Модулар)

3. Sozdadi.com - Нова регионална приказна за поддршка на локални производители

Креативните индустрии се двигател на економијата и културата. Со таа мисија започна Sozdadi.com - платформа со социјална мисија за поддршка на локално претприемништво и домашни производи. Презентер: Вељановска Илина (основач на Sozdadi.com)

Трета сесија (Иновации, инвенции):

1. НОВ ДИЗАЈН НА ТЕРМО БЛОК ЗА ЕНЕРГЕТСКА ГРАДБА, ВЕДРАЛИТ ЕКО ДОМ (прототип).
Автор: Веле Нелковски (иноватор). Соработници: Ѓурѓица Нелковска (инженер-архитект), Бранкица Нелковска (економист). Проект-прототипот на ВЕДРАЛИТ ЕКО ДОМ, подразбира сопствена, нова, оригинална патентабилна технологија за производство на фабрикувани елементи од лесен еко бетон и на нови оригинални патентабилни геометриски форми на градежните блокови, кои го решаваат спојот на елементите без да направат термички и звучни мостови, притоа даваат можност, во зависност од дебелината на блокот, инвеститорот да ја избере класата на енергетската заштита на објектот, без употреба на други термо материјали. Во прототипот ќе биде вграден и термо блок за самопроветрување на објектот

без да се создадат термички загуби, што претставува оригинално, ново, досега непостоечко решение од ваков тип на градба.

2. Мебел од отпадно железо (мебел дизајн). Андреј Миневски (автор, вајар), соработник: Исмет Рамиќевиќ (професор, вајар). Станува збор за три елементи - клупа од железо, маса и ламба. Целта е со уникатните, стилизирани предмети од отпадно железо, да се долови атмосфера на мебел конформизам. Контрадикторноста на конформизмот и отпадното железо како материјал е основната идеја на оваа контрадикторна поставка. Мебелот се изработува врз принципите на заварување на отпадно железо.

3. Анимирање и афирмирање на иновативноста и креативноста на младите од Скопје

Преку организирање на разни тематски работилници и инфо денови, Народна техника Скопје ги развива вештините за изразување на иновативни проекти, прототипи, нови технологии, индустриски дизајн на нови производи. Презентер: Звонко Петровски (Извршен директор, СЗТК Народна техника-Скопје)

Четврта сесија (Културен туризам):

1. Културното наследство со развој на општините

Споделување на искуството - координатор на пилот- проектот финансиран од Светската банка (2003-2005) со наслов: *Културното наследство со развој на општините*, и презентиран труд на Научниот симпозиум на тема: *Културното наследство како елемент за развој*, на 17-то Генерално собрание на ИКОМОС одржано во Париз, Франција - 2011 г. Презентер: Лазар Секуловски (Претседател, ИКОМОС МК)

2. Културен туризам во Р. Македонија – Macedonia Timeless

Агенцијата за промоција и поддршка на туризмот на Република Македонија е основана во 2008 година и е владина институција. Основна функција е промоција на туристичките ресурси и капацитети на Република Македонија на меѓународно ниво, а основна цел е зголемување на бројот на туристи во Македонија како уникатна туристичка дестинација. Агенцијата континуирано работи на проекти и медиумски кампањи со особен акцент на креативен ПР, како и употреба на сите алатки на маркетинг миксот за засилување на промотивните активности меѓу кои и визуелни презентации со видеа и фоотографии. Континуиран предизвик на АППТРМ е следење на глобалните трендови и користење на модерните алатки при прикажување на атрактивноста на дестинацијата пред странските потенцијални партнери и туристи.” Презентер: Љупчо Јаневски (Директорот на АППТРМ)

3. Палатите на Старо Скопје - креативно брендирање на еден град

Кога ќе се навршат повеќе од сто години од еден историски период, тој официјално и научно станува археологија, историја и антропологија на нашето совремие и се третира како културно наследство. Затоа нам далечните спомени од пред стотина години сместени во срцето на Скопје, денес сплотени во едно невообичаено културно наследство на Република Македонија, ни ја раскажуваат приказната за „Палатите“ изградени во текот на првата половина на 20-тиот век, доловувајќи го шармот и духот на старото Скопје меѓу двете светски војни. Палатите на старо Скопје се наоѓаат во самиот центар на градот и во нивната архитектура може да се забележат влијанијата на многу европски стилови, како што се експресионизмот, арт нуво, академизмот, традицијата и модерниот стил, честопати надополнети со елементи на византиската традиција, класиката, ренесансата и барокот. Во минатото богатите и славните луѓе во главниот град живееле во нив. Денес овие згради сведочат за животот во Скопје, кој културно, социјално и економски интензивно се развиваал во периодот 1918-1941 година. Во повеќето од овие палати денес се наоѓаат седишта на компании, национални ресторани, хотели или претставуваат приватни семејни домови, а некои од нив се и амбасади на ЕУ. Некои од палатите на старо Скопје се заштитени со закон и прогласени се за културно наследство на Република Македонија. Целта на овој проект е промоција и популаризација на богатото архитектонско наследство коешто несомнено оставило трага во архитектурата и уметноста на главниот град на Република Македонија. Презентер: Василка Димитровска (Директор, ХАЕМУС - Центар за научно истражување и промоција на културата, Скопје)

Петта сесија (Фондови и фондации):

1. Креативните индустрии како основа за развој на иновативен бизнис

Кои се можностите и механизмите за поддршка на креативните индустрии кои ги нуди Фондот за иновации и технолошки развој? Како да ја формулирате вашата креативна идеја во успешен бизнис модел? Презентер: Катарина Кречева (Програмски советник, Фонд за иновации и технолошки развој)

2. Успешноста и услугите на SMART START ХАБ

SMART START хабот нуди градење на капацитетите преку Smart start школото, финансиска поддршка на социјалните претприемачи преку Smart start фондот и менторска поддршка преку мрежата на компании – Добри брендови – кои се ментори на социјалните претприемачи - корисници на хабот. ЦИКП Скопје веќе има развиено портфолио на 20 трансформирани невладини организации во социјални претпријатија, а во 10 од нив инвестираше со почетен start ап фонд. Презентер: Златко Симоновски (Проектен менаџер, ЦИКП Скопје)

SMART START

3. Вмрежување за креирање политики за претприемништво

ПСМ Фондација нуди континуирана поддршка за почетните компании и МСП преку услугите за бизнис инкубација, менторство, бизнис обуки и обуки за напредни технологии, форуми и настани за аплицирање на ЕУ програми, како и настани за вмрежување, остварување деловни средби и презентирање пред инвеститори. ПСМ Фондација во 2014 година ја формираше првата национална мрежа на граѓански организации кои делуваат во областа на претприемништво, „YESNetwork“, која денес претставува моќен механизам за координација и поврзување на граѓанскиот, бизнис и владиниот сектор. Мрежата активно работи на следење на политиките и мерките за претпријатијата и индустриската политика на национално ниво,

како и подобрување на координацијата и трансферот на знаење помеѓу клучните чинители.
Презентер: Софија Цали Кузманова (Проектен координатор, ПСМ/ЈЕС Фондација)

